

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Mortuo Rufo, Anastasius ei in cathedra & in Vicaritu successit.
Concilium indictum apud Thessalonicam. Mandata Anastasio data à Sixto
III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

VII. Explicatur causa Joannis Episcopi Nicopolitani, qui temporibus Hormisdæ Papa relationem de ordinatione sua non miserat secundum morem ad Dorotheum Episcopum Thessalonicensem.

VIII. Hormisdæ petebat Dorotheum Romam dirigi, ut illic examinaretur in causa fidei. Negavit Iustinus Imperator, & Dorotheus non ivit Romam.

IX. Hæc discordia dedit occasionem ornandi Episcopum Nicopolitanum vicariatu sedis apostolicæ. Ad Gregorium Magnum referri non debuit de ordinatione Episcopi Nicopolitani, si tum is fuisset subiectus Thessalonicensi.

X. Corruptus sancti Gregorij locus emendatur; in quo, ut hodie quidem legitur, agitur de Nicomediana civitatis Episcopo. Ostenditur heic agi de Episcopo Nicopolitano.

XI. Sixtus III. dat Anastasio auctoritatem convocandi Concilia generalia Diocæses Illyricianæ, ad causas judicandas: quæ si illic finiri non poterint, ab eo referantur ad apostolicam sedem.

XII. Additidem Sixtus novum privilegium, ut si quis Episcopus ex provinciis Illyricianis Thessalonicam ad Anastasium accesserit præter ejus conscientiam, velut canonum contemptor habeatur. Holstenius heic agi putat de Episcopis Romam proficiscentibus absque formata Episcopi Thessalonicensis.

XIII. Sixtus Proclum CP. hortatur ne in jura Thessalonicensis antistitis irreat. Quibus verbis designantur tentamenta Episcoporum Illyricianorum, qui se subtrahere moliebantur auctoritati Episcopi Thessalonicensis ut ad Constantinopolitanum se conferrent, & metus Pontificis ex vicinitate Procli.

BONIFACIO successit Celestinus I. Iustus nominis primus, cujus ævo celebratum fuit Ephesinum Concilium adversus hæresim Nestorij, in quo Flavianus Philippensium Episcopus Rufi Thessalonicensis Legatus adfuit & subscripsit post Episcopos Hierosolymitanum & Ephesinum, ante Firmum Casareæ Cappadociæ Exarchum. Quod viri docti datum interpretantur honori vicariatus sedis apostolicæ, quem jam à tempore Innocentij primi continuata potestate secundum morem habebat Rufus à Celestino. Agnoscens enim iste privilegium hoc Ecclesiæ Thessalonicensi ita indultum esse ut semper is vicem beati Petri agere deberet in provinciis Illyricianis qui sedem illam teneret, Thessalonicensemque Episcopum semper apostolicæ sedis vicem implevisse juxta observationem Dionysij Exigui quam supra attulimus, etiam istud confirmatum esse voluit sua auctoritate, ne quid minus successoribus suis huic Ecclesiæ tribuisset videretur. Docet istud Nicolaus primus in epistola ad Michaëlem Imperatorem, in qua enumerans Pontifices Romanos qui primi Thessalonicensem antistitem decreverunt esse Romanæ sedis Vicarium per Illyricum, Celestinum inter illos recenset. Verum testis in hoc nobis erit ipse Celestinus ad Episcopos per Illyricum constitutos scribens in

causa Felicis Episcopi provinciæ Dyrracina; qui quorundam accusationibus circumventus ac penè oppressus, apostolicæ sedis auxilio evaserat ex hoc periculo. Hac occasione Celestinus Episcopis illis significat jam inde ab antiquitate sedem apostolicam derivasse partem aliquam suæ sollicitudinis in provincias Illyricianas, earumque curam Thessalonicensi Ecclesiæ semper fuisse commissam, confirmasse se eam auctoritatem Rufo, cui eos obedire præcipit in omnibus causis ecclesiasticis; postremo minatur abstentionem & segregationem à cætu fraternitatis ei qui refragari auderet vel auctoritati suæ vel illius jussioni.

II. Ista cum sint magni momenti, & epistola illa Celestini apertius explicet auctoritatem illam Vicarij Thessalonicensis quam superiorum Pontificum epistolæ, referenda sunt heic illius verba. *Nec nova hæc, inquit, sedi apostolicæ cura de vobis est. Statutum nostris sæpius experimentum hoc quod nos agimus Thessalonicensi Ecclesiæ semper esse commissum ut vobis vigilanter intendat. Tum laudata virtute obedientiæ, & commendata beati Petri auctoritate & prærogativa, Dominentur vobis regule, inquit, non regulis dominemur. Simus subiecti canonibus, cum canonum præcepta servamus. Sunt culpe aliquantæ non leves, quæ illis innotuit provinciis, ad nos, cum simus longius, non possunt pervenire, aut jam semotis omnibus nota ut sunt acta interposito temporis spatio perferrantur, quas omnes nos intercessione fratris & cœpiscopi nostri Rufi, cujus experientiam probatam esse in causis omnibus & vitæ actibus liquet, volumus referari, cui vicem nostram per vestram provinciam norveritis esse commissam, ita ut ad eum, fratres carissimi, quicquid de causis agitur referatur.*

III. His ita generaliter sancitis, statim declarat causas quæ non sine Rufi auctoritate & consensu agi poterant, nimirum ordinationes Episcoporum, celebrationes Conciliorum, & majorum causarum relationem ad sedem apostolicam. *Sine ejus consilio, inquit, nullus ordinetur, nullus usurpet eodem inconscio commissam illi provinciam, colligere nisi cum ejus voluntate Episcopus presumant; per eum etiam ad nos si quid est referatur. Excommunicationis denique pœnam intonat illis qui his constitutis apostolicæ sedis non obedierint: Sed hac præceptione cognoscant & eum qui refragandum nostræ auctoritati vel illius crediderit jussioni, à fraternitatis cætu, cum ipse separaret, segregandum.*

IV. Mortuus est per eas tempestates Rufus Thessalonicensis Episcopus; & Anastasius statim in ea cathedra locatus, vicariatu sedis apostolicæ secundum morem ornatus

Celest. I. epist. ad Episcopos per Illyricum, apud Holsten. pag. 87.

* Legendum potest in Illyris nazæ

Amel. Hellen. 87. 71.

lib. 113.

lib. 113.

est à Sixto, cum ea ipsa amplitudine auctoritatis quam superiores Pontifices decessoribus ejus tribuerant. Indicta erat anno **C D X X V**. Synodus Episcoporum apud Thessalonicam. Ad Episcopos ergo in synodo apud Thessalonicam congregandos scribens Sixtus de Anastasio, his eum verbis commendat: *Nos fratri & cœpiscopo nostro Anastasio tantum tribuimus quantum decessoribus ipsis à nostris decessoribus attributum. Priorum judicium sequimur hæc constituendo quæ ab his novimus constituta, quia & ipsum hujus probamus meriti cujus fuerunt illi qui talia meruerunt. Nullus obvies salubribus constitutis, nullus præceptionibus his resulet. Habeant honorem suum Metropolitanæ singularum, salvo hujus privilegio, quem honorare debeant amplius honorati. In provincia sua jus habeant ordinandi. Sed hoc inscio vel invito, quem de omnibus volumus ordinationibus consuli, nullus audeat ordinare. Ad Thessalonicensem majores causæ referantur antistitem. Ipsum major cura respectet eos qui ad episcopatum vocantur discutiendi sollicitius & probandi. Ipse optimos solerissimosque de vestro numero eligat quos negotij secum adscisciat arbitros, aut sine se tribuat qui in disceptationem missa componat.*

V. Sed operæ pretium est aliam Sixti constitutionem, qua potestas Episcopi Thessalonicensis paulo apertius declaratur, referre, directam universis Episcopis per Illyricum, datam autem xv. Kal. Januar. Aëtio iterum & Segisvulto Consulibus, id est, anno Christi quadringentesimo trigesimo septimo. *Illyricanæ omnes Ecclesiæ, inquit, ut à decessoribus nostris accepimus, & nos quoque fecimus, ad curam nunc pertinent Thessalonicensis antistitis; ut sua sollicitudine, si quæ inter fratres nascantur, ut assolent, actiones, distinguat atque definiat, & ad eum quicquid à singulis sacerdotibus agitur referatur.* Hæc mirari subit infelix Holstenij judicium de vero sensu hujus loci, ex quo manifestè colligi putat privilegium illud, non sedis, sed personæ privilegium fuisse, additque statim curam illam alij Episcopo urbis alterius pro arbitrio Romani Pontificis demandari potuisse. Istum verò sensum colligit ex voce *Nunc*, ac si possessio præsentis temporis aboleret omnem aliam possessionem, cum è contra ex contextu epistolæ constet hæc agi de privilegio Ecclesiæ, non verò personæ, uti supra diximus.

VI. Quòd autem ait Holstenius curam illam alij Episcopo urbis alterius pro arbitrio Romani Pontificis demandari potuisse, facile assentior. Nam & posteriorum temporum exempla probant eos alios Episcopos delegasse vices suas in variis provinciis. Sed an cura illa sic alij Episcopo tribui potuerit ut non

amplius Thessalonicensi incumberet, & ab eo prorsus auferretur, non ita exploratum habetur. Nullus quippe dubitat, ut adnotatum est ab illustrissimo Archiepiscopo, quin privilegia quæ propter merita conceduntur, in contractus naturam transeant, ideòque revocari nullo modo possint. Magna porrò Thessalonicensium Episcoporum in sedem apostolicam merita fuisse probant Romanorum Pontificum epistolæ ab Holstenio editæ. Præterea cum consuetudo, uti supra diximus, obtineat vim legis, & convelli non possit, constat vicariatam apostolicæ sedis adimi non potuisse Ecclesiæ Thessalonicensi, tamen causam abolendo privilegio fortassis dedisset is qui cathedræ illi præsidebat. Nam licet interdum diversa sint merita præfidentium, ut ait sanctus Leo, tamen jura permanent sedium; & ut ait Alexander III. in epistola ad Thomam Archiepiscopum Cantuariensem, *ex delicto persone non debet Ecclesiæ jacturam aliquam vel incommodum sustinere.* Denique semper, sed præcipue in causis ecclesiasticis, vitandum est scandalum, & Summi Pontifices maximè cavere debent ne rescriptis suis scandali occasionem præbeant. Scandala porrò & offensiones in republicam Christianam invehuntur, quando status ecclesiasticus aliqua novitate percellitur, & consuetudines receptæ convelluntur. Dedit magnum istius rei exemplum ætas Hormisdæ Romani Pontificis, & quidem in occasione quæ convellebat privilegia Thessalonicensis antistitis, ut necesse non sit exempla petere è longinquo.

VII. Ioannes Nicopolitanus Episcopus, idemque veteris Epiri Metropolitanus, relationem de sua ordinatione, sicut verus consuetudo posebat, non miserat ad Dorotheum Episcopum Thessalonicensem, propterea quòd is non erat in communionem sedis apostolicæ, & quia Pontifex Hormisdæ præceperat ne quis debitam sedi Thessalonicensi reverentiam exhiberet, nè eum susceperet ceu Vicarium sedis apostolicæ. Hanc Ioannis temeritatem acriter ultus est Dorotheus, principali auctoritate frater. Ioannes ergo agnoscens se imparem Dorotheo, literas ea de re ad Hormisdam scripsit per Diaconum suum, licentiam petens destinandi relationem ad Episcopum Thessalonicensem secundum consuetudinem. At Hormisdæ Episcopum illum admonuit nè tale aliquid aude-re tentaret, si cum ipso veller in communionem persistere; & Episcopis Epiri id ipsum sub consultationis colore poscentibus rescriptis se hujus illis rei auctorem existere non posse, quam, si inscio se cognosceret factam esse, culparet. Ne tamen afflictò non opitularetur,

Apud Holsten.
pag. 91.

Apud Holsten.
pag. 99.

Vide supra cap.
22.